

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer dr. J.A. Vijlbrief
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4606/2026-U113

Uw referentie

Datum

2 juli 2026

Onderwerp

Besluit gegevensverwerkingen Tijdelijke regeling tegemoetkoming energiearmoede

Geachte heer Vijlbrief,

Op 12 juni 2026 is het *Ontwerpbesluit houdende regels over gegevensverwerkingen voor de uitvoering van de Tijdelijke regeling tegemoetkoming energiearmoede (Besluit gegevensverwerkingen Tijdelijke regeling tegemoetkoming energiearmoede)* aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. De adviestermijn van ATR verloopt op 10 juli 2026.

Context

Energiearmoede betekent dat een huishouden een groot deel van het inkomen uitgeeft aan energiekosten of gedwongen minder energie gebruikt dan nodig is voor een gezond en comfortabel leven. De belangrijkste oorzaken van energiearmoede zijn: stijgende energieprijzen, lage inkomens en slecht geïsoleerde woningen. Energiearmoede kan leiden tot betalingsproblemen, stress en gezondheidsrisico's. Nederland telt op dit moment ongeveer 510 duizend huishoudens met energiearmoede.

Inhoud van het voorstel

Om de huishoudens met energiearmoede financieel te ondersteunen komt er een tijdelijke tegemoetkoming. Het voorliggende besluit werkt een deel van de regelgeving op het vlak van de tijdelijke tegemoetkoming uit. Het regelt aan welke informatieverplichtingen een aanvrager moet voldoen. Verder regelt het voorstel de juiste grondslagen om gegevens uit te wisselen die nodig zijn voor de uitvoering. Het voorstel regelt dat u gegevens kan ontvangen uit de Basisregistratie Personen (BRP) en van andere publieke en private partijen waaronder het UWV, de Belastingdienst, gemeenten en energieleveranciers. Ook legt het voorstel vast dat gegevens verwerkt mogen worden.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

Energiearmoede kan leiden tot betalingsproblemen, stress en gezondheidsrisico's. Energiearmoede heeft dus financiële, sociale en medische gevolgen. Voordat maatregelen zijn genomen die de energierekening ook structureel verlagen, zoals het isoleren van woningen of overstappen naar duurzame energiebronnen, is het noodzakelijk om energiearmoede voor huishoudens op korte termijn te verlichten. Huishoudens financieel ondersteunen kan met een tegemoetkoming. Voor de uitvoering van de tegemoetkoming is het noodzakelijk om informatieverplichtingen voor aanvragers vast te leggen. Ook is het nodig om gegevensgrondslagen vast te leggen.

Het college heeft geen opmerkingen bij nut en noodzaak.

2. *Minder belastende alternatieven*

De tegemoetkoming is lastenluw vormgegeven. Informatie die nodig is voor een aanvraag wordt zoveel mogelijk uitgewisseld. Huishoudens hoeven die informatie bij de aanvraag vervolgens niet opnieuw aan te leveren. Hoewel dit positief is, is niet duidelijk of de keuze om de tegemoetkoming landelijk te regelen vanuit regeldrukperspectief het minst belastend is. Gemeenten ondersteunen huishoudens met een laag inkomen al met allerlei beleidsinstrumenten, zoals bijzondere bijstand en kwijtschelding van de onroerendezaakbelastingen (OZB). Op lokaal niveau is dus informatie beschikbaar over huishoudens die in armoede leven en mogelijk ook aanspraak kunnen maken op de tegemoetkoming voor energiearmoede. In de toelichting is niet opgenomen of is overwogen om via gemeentelijke voorzieningen huishoudens die in energiearmoede leven te ondersteunen, in plaats van de landelijke voorziening die het voorliggende voorstel regelt. Bovendien zouden gemeenten door het uitvoeren van een tegemoetkoming tegen energiearmoede ook eventuele andere ondersteunende maatregelen kunnen bieden waar mensen recht op hebben. Dit kan dus mogelijk ook positieve (inkomens)effecten hebben voor de aanvragers (en het doenvermogen).

2.1 Het college adviseert te beschrijven of het minder belastend is om via gemeentelijke voorzieningen ondersteuning te bieden aan huishoudens met energiearmoede.

3. Werkbaarheid

Het is alleen mogelijk om te weten of de verplichtingen werkbaar zijn voor huishoudens en energieleveranciers als duidelijk is welke procedure zij moeten doorlopen bij het aanleveren van de gevraagde informatie. De toelichting gaat hier niet specifiek op in. De toelichting meldt alleen dat nadere uitwerking volgt in de nog op te stellen ministeriële regeling. Het college acht het van belang dat dit besluit inzichtelijk maakt hoe de contouren van deze procedure er uit gaat zien. Op basis van het voorliggende voorstel is geen inschatting te maken of de verplichtingen werkbaar zijn.

3.1 Het college adviseert te beschrijven op welke wijze huishoudens en energieleveranciers de gevraagde informatie moeten aanleveren.

Eerdere compensatiemaatregelen, zoals het Tijdelijk Noodfonds Energie, konden alleen digitaal worden aangevraagd. De ombudsman geeft in het jaarverslag over 2025 aan dat een digitale procedure niet voor alle mensen werkbaar is. Alleen mensen met een DigiD en digitale mogelijkheden kunnen dit. Gevolg is dat 2,6 miljoen mensen in potentie geen aanvraag kunnen indienen. Zij zijn namelijk niet digitaal vaardig genoeg om zelf een aanvraag in te dienen. Een zo lastenluw mogelijk vormgegeven papieren aanvraagprocedure zou een oplossing kunnen bieden voor dit probleem. Zo kan bijvoorbeeld gewerkt worden met het toezenden van zoveel mogelijk vooraf ingevulde formulieren.

3.2 Het college adviseert ook een papieren aanvraagprocedure mogelijk te maken.

In aanvulling op bovenstaande punten is het ook van belang dat de toelichting duidelijk maakt op welke wijze met huishoudens gecommuniceerd gaat worden over de tegemoetkoming. Nederland telt ongeveer een half miljoen huishoudens die in potentie gebruik zullen gaan maken van de tegemoetkoming. De manier waarop deze doelgroep bereikt en eventueel ondersteund zal worden meldt de toelichting niet. Het doenvermogen van huishoudens is daarom potentieel in het geding.

3.3 Het college adviseert duidelijk te maken op welke wijze de communicatie met de doelgroep wordt vormgegeven.

3.4 Het college adviseert aan te geven op welke wijze huishoudens worden ondersteund bij het indienen van een aanvraag.

4. Gevolgen regeldruk

Bij elk voorstel is het verplicht om per doelgroep de regeldruk in kaart te brengen. In dit geval zou voor zowel huishoudens als energieleveranciers de regeldruk in kaart gebracht moeten worden. De regeldrukparagraaf staat op echter nog op 'PM'. Dit is een forse tekortkoming, zeker aangezien de doelgroep die te maken heeft met energiearmoede omvangrijk is (circa 510 duizend huishoudens).

4.1 Het college adviseert de regeldrukgevolgen in beeld te brengen, conform de Rijksbrede systematiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen / vaststellen tenzij met de adviespunten rekening wordt gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de uitkomsten van de toetsing. Indien u het voorstel verder in procedure brengt, gaat ATR ervan uit dat de toelichting per adviespunt duidelijk maakt op welke wijze rekening is gehouden met het ATR-advies. Aanvullend verzoekt het college u de gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen bepalen of een aanvullende zienswijze opportuun is.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris